

Quickscan beschermde natuurwaarden Corio Glana highlight 20-2 Sittard-Geleen 2024

Quickscan beschermde natuurwaarden
Corio Glana highlight 20-2
Sittard-Geleen 2024

Status: Definitief, 29 januari 2024

In opdracht van:

Contactpersoon:

Bureau Meervelt,
Ecologisch onderzoek en advies

Projectnummer: 23-065

Foto omslag: Zicht op plangebied.

INHOUDSOPGAVE

1.	INLEIDING.....	1
	1.1 Aanleiding	1
	1.2 Voorgenomen ontwikkeling	2
	1.3 Beschrijving plangebied.....	3
	1.4 Opzet van de quickscan.....	5
2.	ANALYSE GEBIEDSBESCHERMING	6
	2.1 Inleiding	6
	2.2 Afwegingskader Omgevingswet Natura 2000 activiteit	6
	2.3 Afwegingskader NOVI en beleid Provincie Limburg	7
3.	ANALYSE SOORTBESCHERMING	9
	3.1 Inleiding	9
	3.2 Flora	9
	3.3 Zoogdieren.....	10
	3.4 Vogels.....	12
	3.5 Amfibieën.....	14
	3.6 Reptielen.....	14
	3.7 Overige beschermde soorten	14
4.	HOUTOPSTANDEN, HOUT EN HOUTPRODUCTEN	15
	4.1 Inleiding	15
	4.2 Te kappen bomen en houtopstanden	15
5.	CONCLUSIES	16
	5.1 Conclusies gebiedsbescherming.....	16
	5.2 Conclusies soortbescherming	16
	5.3 Conclusies Houtopstanden, hout en houtproducten	17
6.	LITERATUURLIJST EN WEBSITES	19

Bijlage 1 Nationaal beleid en wettelijke kaders

Bijlage 2 Gegevens NDFP

Bijlage 3 Artikel realisatie bunker en ophangen vleermuiskasten

1. INLEIDING

1.1 Aanleiding

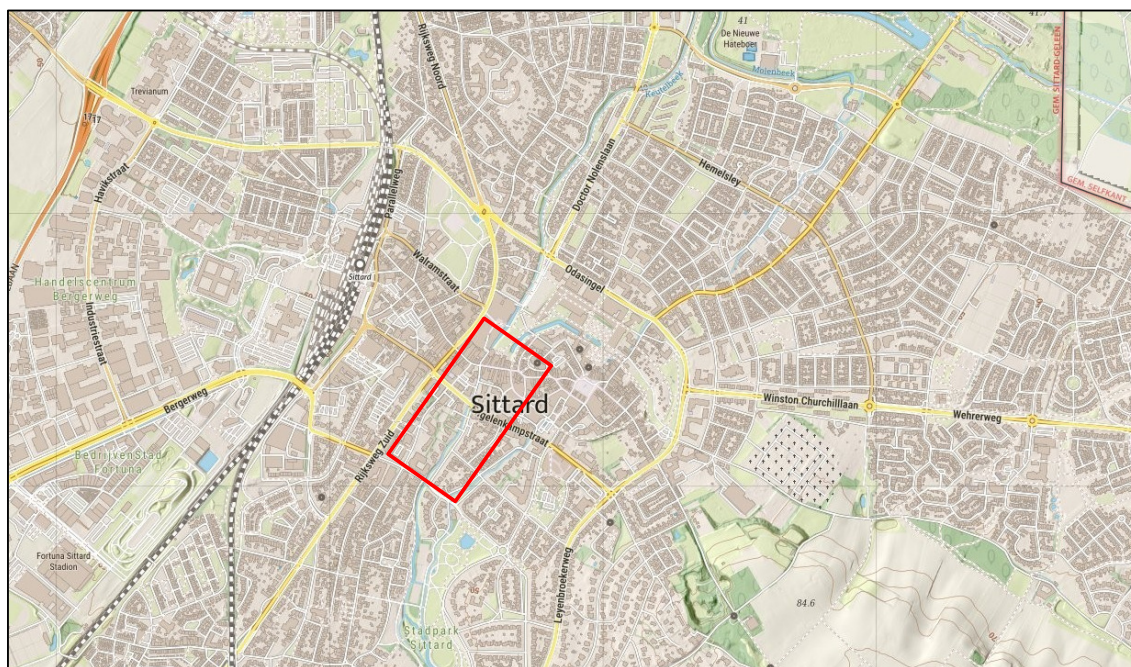
De gemeente Sittard-Geleen heeft het voornemen een deel van de Geleenbeek (hier ook de Keutelbeek genoemd) te ontluizen als onderdeel van project Ligne/Corio Glana. Ten behoeve van de bestemmingsplanwijzing en de uit te voeren maatregelen is Bureau Meervelt verzocht om een quickscan Wet natuurbescherming.

In het 'project Ligne' is al een eerste deel van de Geleenbeek ontluist (fase I). Deze quickscan richt zich op de ontluizing van fase 2, het deel tussen de Agricolastraat in het zuiden en Linde in het noorden.

De gemeente heeft op de (middel)lange termijn stedenbouwkundige en cultuurhistorische doelstellingen, waarbij het water weer bovengronds wordt gebracht en beleefbaar wordt gemaakt. De beek maakt dan deel uit van de binnenstedelijke en landelijke landschappen. Het landschap rond het inmiddels ontluiste gedeelte is heringericht met bebouwing, pleinen, gemetselde kades, terrassen aan het water, bruggen en daarbij behorende functionele en esthetische verlichting. Het Waterschap Limburg streeft met dit project doelen na op het gebied van hoogwaterbescherming en waterkwaliteit; met name het bergen van meer water om grote hoeveelheden neerslag te kunnen verwerken in de binnenstad is een doel.

In deze quickscan wordt in beeld gebracht welke beschermde natuurwaarden in het plangebied (mogelijk) aanwezig zijn. De voorgenomen ontwikkeling wordt getoetst aan de Wet natuurbescherming, de Beleidsregels ten behoeve van de passieve soortenbescherming in Limburg en het gebiedsbeschermingsregime in de Omgevingsverordening.

In onderstaande figuur 1 wordt de ligging van het plangebied in Sittard globaal weergegeven.

Figuur 1: Globale aanduiding van het plangebied in Sittard (Atlas Limburg, 2024).

1.2 Voorgenomen ontwikkeling

De huidige gekanaliseerde en overkuisde loop van de Geleenbeek heeft onvoldoende ecologische en morfologische kwaliteit. Bovendien kan de huidige beekloop de verwachte toekomstige hogere waterafvoeren van de Geleenbeek niet veilig verwerken, waardoor wateroverlast gaat ontstaan rond de Agricolastraat, Parklaan, Engelenkampstraat en binnenstad. Daarom gaat het waterschap in samenwerking met de gemeente de Geleenbeek herinrichten.

Dit projectplan behandelt de voorgenomen wijziging van de beek. De wijziging heeft tot doel:

- de Geleenbeek te laten voldoen aan de basisuitgangspunten voor ontwikkeling van een natuurlijke beek die voldoet aan de normering in de Kader Richtlijn Water;
- de Geleenbeek te laten voldoen aan de provinciale normering van 1:25 ter voorkoming van regionale wateroverlast en als zodoende de kans op overstromingen en wateroverlast sterk te verlagen. De ambitie is het streven van een normering van 1:100 (48m³/s) in stedelijk gebied, rekening houdend met de klimaatdoelen van 2050;
- de waterkwaliteit te verbeteren (rioleringsmaatregelen in de vorm van verminderen vuilemissie);
- meer natuur in de stad te creëren; • de hitte te verzachten; • erfgoed te behouden en/of te herstellen, en tot slot;
- een aantrekkelijk woon- en leefklimaat te realiseren.

De maatregelen zijn opgenomen in het Ontwerp Projectplan Waterwet, herinrichting Geleenbeek Parklaan in Sittard Corio Glana highlight 20 fase 2, versie 5.0, 24 februari 2023. Naar dit projectplan wordt verwezen voor een volledige beschrijving. Hier wordt volstaan met de belangrijkste maatregelen, niet alle maatregelen worden in alle delen uitgevoerd:

- Openstaande randen van de betonnen bak waar de beek doorheen stroomt worden in het zuidelijk deel verwijderd en het talud aan de zijde van de Parklaan wordt verflauwd,
- Delen van het talud worden vervangen door stapelwerk van Ardenner Grés om ruimte te creëren voor het verbreden van het beekprofiel,
- Opheffen parkeren en inrichten tot éénrichtingsstraat in een deel van de Parklaan,
- Vervanging van bruggen om opstuwing tijdens hoogwater te voorkomen,
- Kappen van bomen,
- Vervangen van koker onder de Engelenkampstraat door grotere koker waardoor groter doorstroomprofiel ontstaat,
- Ontkluizen van het noordelijk deel van de Parklaan om een groter doorstroomprofiel te creëren,
- Behoud overkluizing tussen de Voorstad en Ligne vanwege onvoldoende ruimte,
- Aanpassingen van het riool.

In figuur 2 is een weergave gegeven van het plangebied (het definitief ontwerp is als PDF bijlage 7 bij de aanvraag omgevingsvergunning gevoegd).

Figuur 2: Plangebied in rood aangegeven.

1.3 Beschrijving plangebied

Het plangebied ligt in het centrum van Sittard-Geleen. Het gebied betreft van zuid naar noord de Parklaan en de Haspelsestraat en van oost naar west de Engelenkampstraat en de Wilhelminastraat.

Op het moment van het veldbezoek in september 2023 was het waterniveau in de beek vrij laag. De taluds van de beek langs de Parklaan zijn aan de oostzijde vooral begroeid met gras/gazon en enkele zeer algemeen voorkomende planten (Madeliefje, Paardenbloem) en aan de westzijde onder invloed van de begroeiing in de tuinen van bewoners. De berm naast de talud bestaat uit grasbegroeiing en een reeks jonge bomen. Het overige deel van het plangebied is verhard. Onderstaande foto's geven een indruk van het plangebied.

Figuur 3: Parklaan, impressie van het niet-overkluisde deel van de Geleenbeek.

Figuur 4: Kruising Parklaan, Engelenkampstraat, Wilhelminastraat. Met zicht op de zuidkant van het overkluisde deel.

Figuur 5: Haspelsestraat, overkluisd gedeelte.

1.4 Opzet van de quickscan

In hoofdstuk 2 en 3 worden respectievelijk de gebieds- en soortbescherming uitgewerkt. In hoofdstuk 4 wordt ingegaan op houtopstanden. In hoofdstuk 5 worden de conclusies op een rij gezet en de eventueel noodzakelijke vervolgstappen beschreven.

In bijlage 1 wordt relevante achtergrondinformatie op het gebied van natuurwetgeving en beleid weergegeven. In bijlage 2 zijn de gegevens van de Nationale Databank Flora en Fauna opgenomen.

2. ANALYSE GEBIEDSBESCHERMING

2.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt per afwegingskader aangegeven of het plangebied deel uitmaakt van een beschermd gebied en wordt inzichtelijk gemaakt of door de geplande ingreep een mogelijk negatieve invloed te verwachten is op aanwezige beschermde gebieden in de omgeving.

Ten aanzien van gebiedsbescherming zijn drie afwegingskaders relevant:

- Afwegingskader Natura 2000 activiteit (Omgevingswet 2024),
- Afwegingskader Nationale Omgevingsvisie (Nationaal natuurnetwerk),
- Afwegingskader Omgevingsverordening Limburg (Natuurnetwerk en Groenblauwe Mantel).

Bij onbekendheid met deze afwegingskaders wordt geadviseerd bijlage 1 eerst door te nemen.

2.2 Afwegingskader Omgevingswet Natura 2000 activiteit

Het plangebied ligt niet in een Natura 2000-gebied (zie figuur 6). Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied is Geleenbeekdal op een afstand van ruim 5 kilometer. Grensmaas ligt op een afstand van bijna 7 kilometer. Overige Natura 2000-gebieden liggen op grotere afstand.

Natura 2000

provincie limburg

Figuur 6: Ligging van het plangebied ten opzichte van Natura 2000 - gebieden Geleenbeekdal en Grensmaas. (Atlas Limburg, 2024)

Ten aanzien van Natura 2000-gebieden dient zekerheid geboden te worden omtrent het niet optreden van significante gevolgen door een plan of project, afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten. Optreden van storingsfactoren met een uitstraling in een van de Natura 2000-gebieden, als gevolg van de werkzaamheden in het plangebied, is op voorhand uit te sluiten door de grote afstand tot Natura 2000 gebieden en de ligging te midden van stedelijk gebied.

De enige uitzondering hierop is stikstofemissie ten gevolge van de inzet van mobiele werktuigen en (vracht)verkeer. Stikstofemissie tijdens de uitvoering van de werkzaamheden zou kunnen leiden tot een tijdelijke verhoogde stikstofdepositie in de Natura 2000-gebieden (tijdelijke project-gerelateerde depositie). Het uitvoeren van een

AERIUS-berekening is nodig om te bepalen of projectgerelateerde depositie plaatsvindt. Op grond van de resultaten van een dergelijke berekening kunnen vervolgstappen nodig zijn (uitvoeren voortoets of passende beoordeling en het aanvragen van een vergunning Wet natuurbescherming).

2.3 Afwegingskader NOVI en beleid Provincie Limburg

De provincie is verantwoordelijk is voor de begrenzing van het Nationaal Natuur Netwerk (NNN) en heeft deze vastgelegd in provinciale omgevingsverordening. Wezenlijke waarden en kenmerken van het Natuurnetwerk Limburg zijn beschermd.

Sinds de inwerkingtreding van de Omgevingswet op 1 januari 2024 geldt een nieuwe omgevingsverordening die past binnen de regels van de Omgevingswet. De Omgevingsverordening Limburg 2014 is per 1 januari 2024 ingetrokken. Provinciale Staten hebben deze nieuwe Omgevingsverordening Limburg vastgesteld in de vergadering van 17 december 2021 en gewijzigd op 16 december 2022.

De Omgevingsverordening Limburg kent voor een aantal onderwerpen andere regels, of regels onder een andere benaming dan de vorige omgevingsverordening. Het meest in het oog springt de natuur- en landschapsbescherming. De zones 'Goudgroene natuur', 'Zilvergroene natuur' en de 'Bronsgroene Landschapszone' zijn gewijzigd. De Goudgroene natuurzone is onderdeel geworden van het Natuurnetwerk Nederland (Natuurnetwerk Limburg) en de Zilvergroene en Bronsgroene zones zijn samengevoegd tot de 'Groen-Blauwe Mantel'.

Als wezenlijke kenmerken en waarden gelden, in bestaande en nog te realiseren natuurgebieden, de aanwezige en potentiële natuurwaarden vertaald in natuurbeheertypen zoals vastgelegd op de natuurbeheertypenkaart en de ambitiekaart van het natuurbeheerplan. Verder behoren tot de wezenlijke kenmerken en waarden de beschermde soorten, de geomorfologische en aardkundige waarden en processen, het cultureel-historisch erfgoed, de waterhuishouding, kwaliteit van bodem, water en lucht, rust, stilte, donkerte, openheid of juist geslotenheid van de landschapsstructuur. De regels uit de omgevingsverordening is hieronder weergegeven

Het NNN kent geen 'externe werking' (geen geldigheid van de beleidsregels buiten de grenzen van het natuurnetwerk). Uit jurisprudentie blijkt wel dat bij vaststelling van een plan rekening gehouden dient te worden met de ligging van een plangebied ten opzichte van het NNN en eventueel aanwezige ecologische verbindingzones¹. De raad dient bij vaststelling van een bestemmingsplan afwegingen te maken in het kader van een goede ruimtelijke ordening. Dit betekent dat de gevolgen van het plan niet onaanvaardbaar voor de omgeving moeten zijn.

¹ <http://deeplink.rechtspraak.nl/uitspraak?id=ECLI:NL:RVS:2016:2508>

In figuur 7 is de ligging van het plangebied ten opzichte van het Natuurnetwerk weergegeven. Het plangebied ligt niet binnen de beschermde zones; mitigatie of compensatie op grond van de Omgevingsverordening niet van toepassing.

Natuurnetwerk en Groenblauwe mantel

provincie limburg

Figuur 7: Ligging van het plangebied ten opzichte van Natura 2000 - gebieden Geleenbeekdal en Grensmaas. (Atlas Limburg, 2024)

3. ANALYSE SOORTBESCHERMING

3.1 Inleiding

Ten aanzien van soortbescherming zijn de Omgevingswet, het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) en de Beleidsregels passieve soortenbescherming Limburg relevant. Op grond hiervan het Bal zijn veel dier- en plantensoorten beschermd. Het gaat om soorten van Europees belang die onder de reikwijdte van de Vogel- en Habitatrichtlijn vallen en om een aantal soorten van nationaal belang.

Voor meer informatie over dit afwegingskader wordt verwezen naar bijlage 1. In het zijn drie beschermingsregimes vastgesteld:

1. Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn;
2. Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn;
3. Beschermingsregime andere soorten (ook wel de Nationale lijst genoemd).

De bepalingen van het Bal zijn toegelicht en uitgewerkt in de 'Beleidsregels ten behoeve van de passieve soortenbescherming onder de Wet natuurbescherming in de provincie Limburg'. Voor soorten kan een vrijstelling gelden bij ruimtelijke ontwikkelingen, bestendig beheer en onderhoud. De lijsten per beschermingsregime en de vrijstellingslijst zijn opgenomen in bijlage 1. Bij onbekendheid met dit wettelijk kader wordt geadviseerd deze bijlage eerst door te nemen.

In dit hoofdstuk wordt onderzocht of beschermde soorten ter hoogte van het plangebied en de omgeving daarvan (kunnen) voorkomen. Daartoe zijn gegevens verzameld van de sites van de provincie Limburg en de Nationale Databank Flora en Fauna. De natuurgegevens van de NDFF (zie bijlage 2) betreffen de gegevens in en rond het plangebied/tracé; de waarnemingen uit de laatste vijf jaar worden in de tabel in bijlage 2 weergegeven².

Met betrekking tot vogelgegevens geldt dat tijdens het veldbezoek potentieel geschikte broedlocaties zijn beoordeeld op mogelijk voorkomen van al dan niet jaarrond beschermde nesten. Als achtergrondinformatie is gebruikt gemaakt van de site waarneming.nl.

De gegevensset is samengesteld in januari 2024 en in de zomer van 2023 zijn aan het plangebied twee inspectiebezoeken gebracht. Op 6 september 2023 is daarbij het overkluisde deel bezocht (zie ook bijlage IV met de brief met resultaten, d.d. 17 januari 2024). De overige resultaten van deze inspectiebezoeken zijn (voor zover relevant) in deze rapportage opgenomen. Indien beschermde soorten aanwezig (kunnen) zijn, wordt aangegeven welke eventuele vervolgstappen moeten worden doorlopen.

3.2 Flora

In het plangebied zijn uit de NDFF geen waarnemingen van beschermde soorten bekend uit de laatste vijf jaar. De provincie Limburg karteert niet in stedelijk gebied. Uit het veldbezoek bleek dat geen beschermde planten in het plangebied aanwezig zijn. Gezien de stedelijke omgeving, de inrichting en het beheer (voornamelijk kort gemaaid gazon, tuinen en bebouwd gebied) kan het voorkomen van beschermde planten worden uitgesloten.

Nader onderzoek of een ontheffing voor planten is niet nodig.

² In de NDFF worden ook gegevens uit andere bronnen geïmporteerd zoals gegevens van de NGO's en waarneming.nl; updates vinden halfjaarlijks plaats waardoor gegevens met enige vertraging beschikbaar kunnen komen in de NDFF.

3.3 Zoogdieren

In onderstaande tabel 1 zijn waarnemingen opgenomen van zoogdieren in het onderzoeksgebied in de laatste vijf jaar.

Tabel 1: Overzicht waargenomen beschermde soorten zoogdieren in het onderzoeksgebied in de afgelopen vijf jaar (bron: NDFF en eigen waarnemingen). Grijs: soorten waarvoor een vrijstelling geldt bij ruimtelijke ontwikkelingen, bestendig beheer of onderhoud.

Beschermde soort	Beschermingsregime	
	Habitatrichtlijnsoort	Andere soorten
Gewone dwergvleermuis	X	
Konijn		X
Mol		X
Watervleermuis	X	

Grondgebonden zoogdieren

Tijdens de inspectiebezoeken werd geconstateerd dat vaste rust- en verblijfsplaatsen van beschermde grondgebonden zoogdieren in het plangebied ontbreken. Het plangebied maakt wel deel uit van het leefgebied van diverse algemeen voorkomende soorten als Mol, Konijn en Egel en diverse soorten muizen (de grijs weergegeven soorten in tabel 1). Voor deze soorten geldt een vrijstelling bij ruimtelijke ingrepen. Bij uitvoering van de werkzaamheden geldt een zorgplicht (zie conclusies).

Vleermuizen

Uit het plangebied en omgeving zijn twee soorten vleermuizen bekend, Gewone dwergvleermuis en Watervleermuis.

Gewone dwergvleermuis

Waarnemingen van Gewone dwergvleermuizen in het onderzoeksgebied zijn voornamelijk afkomstig uit de omgeving van de Agricolastraat. Het gaat hier om individuen die tijdens een onderzoek naar sloop/renovatie van de daar aanwezige grote gebouwen is uitgevoerd (in opdracht van Bureau Meervelt, 2023). Verblijfplaatsen langs de Geleenbeek in dit deel zijn niet aanwezig. De waarnemingen hebben betrekking op foeragerende en langsvliegende exemplaren. Tijdens de inspectiebezoeken zijn de bomen in het plangebied geïnspecteerd op het voorkomen van potentiële verblijfplaatsen voor vleermuizen (holen, loszittende bast etc.). Deze bleken niet aanwezig.

In het plangebied zijn verschillende onderbroken bomenrijen aanwezig, die voor vleermuizen kunnen dienen als vliegroute en/of foerageergebied. In de Parklaan zijn bomen aanwezig aan beide kanten van de beek, in de Wilhelminastraat staan twee langere bomenrijen aan beide kanten van de straat. In de Engelenkampstraat staan een aantal bomenrijen, verspreid over beide kanten van de weg. In het noordelijke deel van de Parklaan staan momenteel weinig bomen en is van aaneengesloten lijnvormige elementen geen sprake.

Voor de vleermuizen is het belangrijk dat deze mogelijke vlieg- en foerageerroutes zoveel mogelijk in stand worden gehouden en indien mogelijk versterkt, vooral richting de grotere groene gebieden. Ook is behoud van donkere belangrijk. Voorbeelden van foerageergebieden voor in de stad verblijvende vleermuizen zijn het Stadspark, het Memoriepark en de meer noordelijk gelegen Schwienswei. Deze foerageergebieden liggen allemaal binnen een straal van drie kilometer, binnen het plangebied. In het kader van het project worden bomen gekapt in het deelgebied Parklaan Zuid en worden de bomen aan de Beukenlaan gekapt om de benodigde ruimte te creëren. Het plangebied ligt in een groene omgeving met veel oudere bomen die behouden blijven waardoor vliegroutes behouden blijven. Van vernietiging van een essentiële vliegroute voor vleermuizen door de voorgenomen ontwikkeling is geen sprake. Het beoordelen of sprake is van essentiële vliegroutes en foerageergebieden dient in de bredere context van het leefgebied van de soorten beoordeeld te worden. De Raad van State heeft in een uitspraak³ (opnieuw) de definities gegeven van essentiële vliegroutes en essentiële foerageergebieden:

³ ECLI:NL:RVS:2019:2169 d.d. 3 juli 2019.

Essentiële vliegroutes: 'Onder een essentiële vliegroute wordt verstaan een vliegroute die van wezenlijk belang is als er geen goede alternatieve vliegroute is om vanuit de voortplantingsplaats of rustplaats een essentieel foerageergebied te bereiken of omvliegen vanuit de voortplantingsplaats of rustplaats naar een essentieel foerageergebied via een alternatieve route teveel energie kost.' (ECLI:NL:RVS:2019:2169 d.d. 3 juli 2019).

Essentieel foerageergebied: 'Onder essentieel foerageergebied wordt verstaan een foerageergebied dat van wezenlijk belang is voor het functioneren van de voortplantingsplaats of rustplaats wanneer er geen alternatieve foerageergebieden zijn om eventuele aantasting daarvan op te vangen'. (ECLI:NL:RVS:2019:2169 d.d. 3 juli 2019). De afdeling voegt in diezelfde uitspraak daar nog aan toe dat niet ieder initiatief dat tot gevolg heeft dat een beschermde diersoort zich moet aanpassen aan de veranderde omgeving een opzettelijke verontrusting is in de zin van die bepaling.

Door de kleine schaal van de ingreep (inclusief het eventueel vellen van bomen) in combinatie en de aangepaste leefwijze van Gewone dwergvleermuis in stedelijk gebied (oriëntatie ook mogelijk op gebouwen) blijven vliegroutes bestaan. Overigens worden bij de aankleding van het plangebied nieuwe bomen geplant.

Nader onderzoek naar vliegroutes voor Gewone dwergvleermuis is niet nodig.

Watervleermuis

De eerder aanwezige ongeveer 400 meter lange overkluizing van de Geleenbeek in de binnenstad van Sittard werd en wordt gebruikt als verblijfplaats door Watervleermuizen; al in 2004 zijn Watervleermuizen aangetroffen in de overkluizing. De aanwezige exemplaren hebben verblijfplaatsen in de straatkolken. In de eerste fase van de ontkluizing is ongeveer 45% (180 meter) van de totale lengte ontklusd. De werkzaamheden in het kader van fase 1 werden in 2017 afgerond.

Omdat door de ontkluizing in fase 1 effecten op verblijfplaatsen van Watervleermuizen zouden ontstaan is destijds een ontheffing Flora en faunawet aangevraagd en verkregen. De ontheffing is verkregen voor de gehele ontkluizing in Sittard en de compensatie is hierop afgestemd (Schillemans & Limpens, 2014. Activiteitenplan ontkluizing Keutelbeek)⁴. Ter compensatie is in 2014/2015 een bunker gebouwd aan de Jutta van Ravensbergpad en zijn vleermuiskasten opgehangen.

Na het verkrijgen van de ontheffing zijn de Watervleermuizen vijf jaar gevolgd (verplichting bij de verkregen ontheffing). De resultaten van de monitoring zijn vastgelegd (Pakbier, 2019). Belangrijke conclusies uit de monitoring waren:

1. In de periode 2015 - 2019 zijn vrijwel jaarlijks verblijvende Watervleermuizen in de zomerperiode aangetroffen in de nog bestaande overkluizing. In de vier winterperioden (2015/2016 - 2018-2019) werden geen exemplaren vastgesteld. De overkluizing wordt enkel als zomerverblijfplaats gebruikt.
2. In de nieuwe vleermuisbunker en in verschillende vleermuiskasten aan de bruggen zijn in 2015, 2016, 2017, 2018 en 2019 geen vleermuizen of sporen daarvan aangetroffen. Doordat de voorzieningen niet allemaal goed bereikbaar en/of te inspecteren waren, is het niet geheel uitgesloten dat een deel van de voorzieningen wel door vleermuizen gebruikt werd.

Uit de resultaten zoals beschreven in Pakbier (2019) blijkt dat de Watervleermuizen verblijven onder putdeksels in het te nog ontklusen deel. In de verschillende jaren worden onder verschillende putdeksels vleermuizen aangetroffen (zie tabel 2).

⁴ Uit Schillemans & Limpens (2014): De verblijfplaatsen in de overkluizing gaan verloren. Deze worden gecompenseerd door de realisatie van een vleermuisbunker (zomerverblijf) waarin de situatie zoals in de overkluizing zoveel als mogelijk wordt benaderd. Tevens worden er twaalf ruime keramieke vleermuiskasten opgehangen direct ten noorden en zuiden van de huidige overkluizing. Ook worden onder één brug ook 'lamellen' bevestigd waardoor de brug als een vleermuiskast gaat fungeren.

Tabel 2: Putdeksels in de nog bestaande overkluizing waaronder Watervleermuizen zijn aangetroffen tijdens de monitoring (Bron: Pakbier, 2019).

	Put 5	Put 6	Put 7	Put 8	Put ?	totaal
10 aug 2015	-	-	-	-	16 en 8	24
6 jan 2016	-	-	-	-	-	0
6 jun 2016	-	keutels	1	15	-	16
30 jan 2017	-	-	-	-	-	0
6 jun 2017	14	-	-	-	-	14
5 mrt 2018 *	-	-	-	-	-	0
25 jun 2018	-	9	4	1	-	14
4 feb 2019	-	-	-	-	-	0
24 jun 2019	-	-	-	-	18	18

Op 6 september 2023 werd wederom vastgesteld dat Watervleermuizen nog steeds een verblijfplaats hebben in de overkluizing van de Geleenbeek ten noorden van de Parklaan. In het totaal werden 14 exemplaren vastgesteld. Hiermee is vastgesteld dat de locatie nog als zomerverblijfplaats in gebruik is.

De Geleenbeek is naar verwachting de belangrijkste vliegroute (verbinding tussen rustplaats en foerageergebied) voor de Watervleermuis. Onderbrekingen in lijnvormige structuren mogen niet te groot worden. Sterke verlichting wordt door Watervleermuizen vermeden, door verlichting kan verstoring van de vliegroute optreden. Negatieve effecten kunnen op voorhand worden voorkomen door de mate van donkerte ten minste te behouden zoals in de huidige situatie het geval is. Dit dient in de ontwerpfasen als randvoorwaarde (eis) te worden meegenomen.

Door de voorgenomen ontkenning wordt de overgebleven zomerverblijfplaats van Watervleermuizen vernietigd en vinden veranderingen plaats in de vliegroute over een deel van de Geleenbeek. De eerder verleende ontheffing voor deze werkzaamheden gold tot en met 11 november 2019. Daarom dient voor het vernietigen van verblijfplaatsen van Watervleermuis een nieuwe vergunningaanvraag gedaan te worden. Een vergunningaanvraag met activiteitenplan dient te worden opgesteld.

In compenserende en mitigerende maatregelen is reeds voorzien (zie het artikel in 'Natuur in de gemeente' in bijlage 3).

3.4 Vogels

In het Bal zijn verbodsbepalingen opgenomen met betrekking tot vogels in het Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn. In grote lijnen komen deze verbodsbepalingen op het volgende neer:

- het is verboden vogels te doden of te vangen,
- het is verboden in gebruik zijnde nesten en rustplaatsen te beschadigen of weg te nemen,
- het is verboden eieren te beschadigen, te rapen of onder zich te hebben,
- het is verboden vogels te storen behalve als de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende soort.

Een ontheffing of vrijstelling is mogelijk onder bepaalde voorwaarden (zie ook bijlage 1).

Jaarrond beschermde nesten

Nesten van een aantal soorten zijn jaarrond beschermd; ook de functionele omgeving van deze jaarrond beschermde nesten is beschermd. Storing met als gevolg het (tijdelijk) verlaten van een jaarrond beschermd nest wordt eveneens beschouwd als vernielen van het nest als daardoor het broedsucces vermindert. De lijst van soorten met een jaarrond beschermd nest is hieronder opgenomen:

Tabel 3: Lijst jaarrond beschermde vogelnesten (Beleidsregels tbv de passieve soortenbescherming onder de Wet natuurbescherming in Limburg, 6-12-2017).

Soort	Categorie	Soort	Categorie	Soort	Categorie
Boerenzwaluw	2	Huiszwaluw	2	Roek	1
Boomvalk	3	Kerkuil	1	Slechtvalk	2
Bosuil	2	Oehoe	1	Steenuil	1
Gierzwaluw	2	Ooievaar	2	Torenvalk	3
Grote gele kwikstaart	2	Ransuil	3	Wespendief	3
Havik	3	Raaf	3	Zwarte wouw	3
Huismus	2	Rode wouw	3		

Categorie 1: Jaarrond gebruikte nesten (ook buiten broedseizoen gebruik van de nestplaats).

Categorie 2: Zeer plaatstrouwe broedvogels of soorten die afhankelijk zijn van bebouwing Deze soorten broeden elk broedseizoen op dezelfde plaats en zijn daarin zeer conservatief. De fysieke voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar

Categorie 3: Plaatstrouwe vogels die ieder jaar terugkeren naar specifiek nest omdat ze niet of nauwelijks in staat zijn om zelf een nest te bouwen. Deze soorten zijn niet in staat een geheel eigen nest te bouwen en maken gebruik van oude kraaiennesten of nesten waar zij eerder gebroed hebben. Of ze bouwen een nieuw nest op het oude nest van het voorgaande jaar en zijn extra kwetsbaar voor verstoring. Hier vallen ook roofvogels onder die zich sinds kort aan het vestigen zijn in de provincie waarvan de staat van instandhouding nog verre van gunstig van is.

Broedvogels waarbij getoetst moet worden of voldoende functioneel leefgebied aanwezig blijft

Voor de soorten in tabel 4 dient te worden vastgesteld dat er voldoende alternatieve leefomgeving in de omgeving aanwezig is voor de soort om zich te kunnen vestigen. In dat geval geldt geen jaarronde bescherming van het nest. Als er onvoldoende alternatieve leefomgeving aanwezig is, geldt wel een jaarronde bescherming.

Tabel 4: Soorten waarvan het nest jaarrond beschermd is als er onvoldoende alternatieve leefomgeving in de omgeving aanwezig is voor de soort om zich te kunnen vestigen. (Beleidsregels t.b.v. de passieve soortenbescherming onder de Wet natuurbescherming in Limburg, 6-12-2017).

Bijeneter	Grauwe klauwier	Kwartelkoning	Roerdomp	Wulp
Blauwe reiger	Grutto	Oeverzwaluw	Sperwer	Zomertortel
Buizerd	IJsvogel	Paapje	Spotvogel	Zwarte specht
Draaihals	Kramsvogel	Ringmus	Visdief	

Categorie 4: Nesten van plaatstrouwe vogels die over voldoende flexibiliteit beschikken om zich elders te vestigen indien de nestplaats verloren gaat. Ze zijn dusdanig kwetsbaar dat de functionaliteit niet in het geding mag komen. Indien de omgeving van de bekende nestplaats vernietigd wordt moet worden bepaald of er voldoende functionaliteit behouden blijft.

Voor kunstmatige nestgelegenheid geldt dat deze verplaatst mogen worden als de functionaliteit effectief behouden blijft ondanks de verplaatsing. Nesten van andere soorten zijn buiten het gebruik voor de voortplanting niet beschermd.

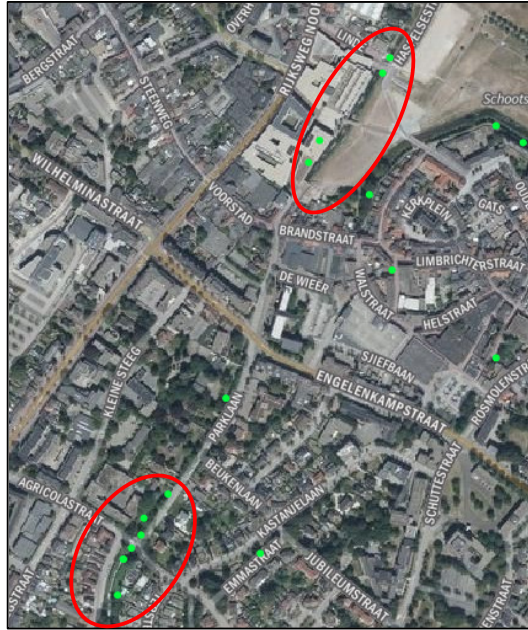
Broedvogels in het plangebied

In het onderzoeksgebied komen veel algemeen voorkomende broedvogels voor, zoals Merel, Heggemus, Vink. Van deze soorten zijn de nesten alleen beschermd wanneer ze in gebruik zijn en zolang de jongen afhankelijk zijn van het nest.

Uit het onderzoeksgebied blijkt dat Huismus als broedvogel bekend is. De werkzaamheden leiden echter niet tot aantasting of vernietiging van broedlocaties (er worden geen opstallen gesloopt) of essentiële verblijfslocaties. Een Omgevingsvergunning voor Huismus is niet nodig.

Uit de NDFF-gegevens blijkt dat in 2020 een territorium van Grote gele kwikstaart is vastgesteld in de directe omgeving van de Parklaan. Uit oudere gegevens blijkt dat het jaarlijks gaat het om maximaal één territorium binnen het plangebied. Bij het raadplegen van de waarnemingen uit de afgelopen tien jaar blijkt dat de Grote gele kwikstaart vooral wordt aangetroffen aan de zuidkant van het plangebied. Mogelijk is de brug onder de Agricolastraat de broedplek, broedlocaties onder de andere bruggen kunnen echter niet worden uitgesloten. Buiten het plangebied in het al ontkuisde deel is tijdens het veldbezoek een Grote gele kwikstaart slepend met nestmateriaal gezien bij de vermoedelijke nestplaats onder een brug aldaar. Uit eerdere jaren zijn meer gegevens bekend, zie figuur 8.

Figuur 8: Waarnemingen Grote gele kwikstaart in de afgelopen tien jaar in het plangebied. Met de rode ovalen zijn de twee territoria aangeven. Het noordelijke territorium ligt buiten het plangebied. (Bron: NDFF, 2024).

Door de voorgenomen ontwikkeling wordt een (vermoedelijke) nestplaats van de Grote gele kwikstaart vernietigd. Nesten van Grote gele kwikstaart zijn jaarrond beschermd. Voor deze vernietiging van de vaste rust- en verblijfsplaats is een Omgevingsvergunning noodzakelijk. Hiertoe dient een vergunningaanvraag met activiteitenplan te worden opgesteld. Tijdens de inspecties werden geen andere soorten met jaarrond beschermde nesten aangetroffen in het plangebied. Voor de overige soorten broedvogels is geen ontheffingsaanvraag nodig, wel dient rekening gehouden te worden met in gebruik zijnde nesten. Potentiële broedgelegenheden (bomen, struiken, begroeiing op talud) dient buiten het broedseizoen verwijderd te worden (indicatie voor de broedperiode is 1 maart tot 15 juli). Let op: dit is slechts een indicatie, van belang is of broedende vogels aanwezig zijn of niet.

3.5 Amfibieën

In het plangebied en directe omgeving ontbreken waarnemingen van amfibieën in de laatste vijf jaar. Ook tijdens het veldbezoek werden geen waarnemingen gedaan van amfibieën. Onder andere de hoge beschoeiing aan de randen van de beek in het deel van de Parklaan maakt de beek ongeschikt leefgebied. Mogelijk zijn wel enkele zwervende exemplaren van de algemeen voorkomende soorten aanwezig. Voor deze soorten geldt een vrijstelling bij ruimtelijke ontwikkelingen. Tijdens de uitvoering geldt voor deze soorten de zorgplicht (zie conclusies). Nader onderzoek of een vergunningaanvraag voor amfibieën is niet nodig.

3.6 Reptielen

In het plangebied en directe omgeving ontbreken waarnemingen van reptielen in de laatste vijf jaar. Op basis van het ontbreken van gegevens in de verzamelde gegevensset, de stedelijke omgeving en de bevindingen tijdens het veldbezoek kan de aanwezigheid van reptielen worden uitgesloten. Nader onderzoek of een vergunningaanvraag voor reptielen is niet nodig.

3.7 Overige beschermde soorten

Waarnemingen van overige beschermde soorten zijn niet bekend in de database van NDFF. Tijdens het veldbezoek werd vastgesteld dat geschikt leefgebied voor overige beschermde soorten in het plangebied ontbreekt. Populaties van deze soorten zijn niet aanwezig in het plangebied of de directe omgeving. Nader onderzoek of een vergunningaanvraag voor overige beschermde soorten is niet nodig.

4. HOUTOPSTANDEN, HOUT EN HOUTPRODUCTEN

4.1 Inleiding

Ten aanzien van bescherming van bomen en houtopstanden zijn de volgende kaders relevant. Voor meer informatie over het afwegingskader in de Wet natuurbescherming wordt verwezen naar bijlage 1.

1. Omgevingswet, Bal,
2. Omgevingsverordening van de gemeente.

4.2 Te kappen bomen en houtopstanden

Het plangebied ligt geheel binnen de bebouwde kom waardoor de bepalingen ten aanzien van houtopstanden uit de Omgevingswet en het Bal niet van kracht zijn. Wel is de Omgevingsverordening van de gemeente Sittard-Geleen van toepassing. Op grond hiervan kan een omgevingsvergunning nodig zijn bij de kap van bomen of het verwijderen van groene elementen.

De kaart met monumentale en waardevolle bomen van de gemeente Sittard-Geleen was op het moment van uitvoeren van deze quickscan niet beschikbaar. Deze dient te zijner tijd bij eventuele kap van bomen geraadpleegd te worden. Indien te kappen bomen op deze kaart staan dient een omgevingsvergunning te worden aangevraagd voorafgaand aan de kap.

5. CONCLUSIES

5.1 Conclusies gebiedsbescherming

- **Natura 2000**
Het plangebied overlapt niet met Natura 2000. Geleenbeekdal en Grensmaas liggen op een afstand van respectievelijk ruim 5 en 7 kilometer. Ten aanzien van Natura 2000-gebieden dient zekerheid geboden te worden omtrent het niet optreden van significante gevolgen door een plan of project, afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten. Optreden van storingsfactoren met een uitstraling in een van de Natura 2000-gebieden, als gevolg van de werkzaamheden in het plangebied, is op voorhand uit te sluiten. De enige uitzondering hierop is stikstofemissie ten gevolge van de inzet van mobiele werktuigen en (vracht)verkeer. Stikstofemissie tijdens de uitvoering van de werkzaamheden zou kunnen leiden tot een tijdelijke verhoogde stikstofdepositie in de Natura 2000-gebieden (tijdelijke project-gerelateerde depositie). Het uitvoeren van een AERIUS-berekening is nodig om te bepalen of project-gerelateerde depositie plaatsvindt. Op grond van de resultaten van een dergelijke berekening kunnen vervolgstappen nodig zijn (uitvoeren voortoets of passende beoordeling en het aanvragen van een vergunning Wet natuurbescherming
- **Omgevingsverordening Limburg**
Het plangebied ligt buiten het Natuurnetwerk Nederland en de Groenblauwe mantel. Compensatie op grond van de Beleidsregel natuurcompensatie is niet aan de orde.

5.2 Conclusies soortbescherming

- Het plangebied is leefgebied van enkele beschermde soorten. Voor een aantal soorten is nader aandacht nodig in het kader van de Omgevingswet. Deze soorten zijn opgenomen in onderstaande tabel 5.

Tabel 5: Soorten waarvoor nader aandacht nodig is.

Soort	Activiteit	Mogelijke overtreding	Onderzoek nodig?	(Mitigerende) maatregel	Ontheffing nodig
Watervleermuis	Ontkluizen van Geleenbeek	Vernietigen zomerverblijfplaats	Nee (recent verblijfplaats vastgesteld)	Nader te bepalen in activiteitenplan. In de eerste fase is al voorzien in alternatieve verblijfsplaatsen.	Ja, termijn van eerder verleende ontheffing is verlopen in november 2019.
Watervleermuis	Herinrichten van Geleenbeek	Toenemende verlichting: verstoring van essentiële vliegroute	Nee	Niet meer verlichting in nieuwe situatie ten opzichte van bestaande situatie.	Nee, mits genoemde mitigerende maatregel wordt uitgevoerd.
Broedvogels (alle soorten)	Verwijderen begroeiing (struiken, struweel), kappen van boom	Vernietiging of verstoring van in gebruik zijnde nesten	Nee, mits mitigerende maatregelen genomen worden	Potentieel geschikte broedlocaties verwijderen voorafgaand aan het broedseizoen. Indicatie voor de broedperiode is 1 maart tot 15 juli. Let op: dit is slechts een indicatie, van belang is of broedende vogels aanwezig zijn of niet.	Nee, mits mitigerende maatregelen genomen worden.
Grote gele kwikstaart	Vervangen van bruggen	Vernietiging van jaarrond beschermde nestplaats	Nee, vermoedelijke verblijfplaats is recent vastgesteld.	Plaatsen van nieuwe broedgelegenheid onder bruggen	Ja.

Een flora- en fauna-activiteit kan nadelig zijn voor bijvoorbeeld natuurbescherming. Iemand die dat weet of kan weten, moet zich altijd houden aan de specifieke zorgplicht bij het verrichten van de activiteit (artikel 11.27, Bal). De specifieke zorgplicht geldt bij *alle* dier- en plantensoorten, dus bij (inter)nationaal beschermde soorten én bij andere soorten. Het volgende is van toepassing:

1. Alle maatregelen te nemen die *redelijkerwijs* van diegene kunnen worden gevraagd om die gevolgen te voorkomen.
2. Voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen: die gevolgen *zoveel mogelijk* te beperken of ongedaan te maken.
3. Als die gevolgen onvoldoende kunnen worden beperkt: die activiteit achterwege te laten voor zover dat *redelijkerwijs* van diegene kan worden gevraagd.

Geadviseerd wordt voorafgaand aan de werkzaamheden een ecologisch werkprotocol op te stellen waarin alle te nemen maatregelen opgenomen zijn.

5.3 Conclusies Houtopstanden, hout en houtproducten

Het plangebied ligt geheel binnen de bebouwde kom waardoor de bepalingen ten aanzien van houtopstanden uit de Omgevingswet en het Bal niet van kracht zijn. Wel is de omgevingsverordening van de gemeente Sittard-Geleen van toepassing. Op grond hiervan kan een omgevingsvergunning nodig zijn bij de kap van bomen of het verwijderen van groene elementen.

De kaart met monumentale en waardevolle bomen van de gemeente Sittard-Geleen was op het moment van uitvoeren van deze quickscan niet beschikbaar. Deze dient te zijner tijd bij eventuele kap van bomen geraadpleegd te worden. Indien te kappen bomen op deze kaart staan dient een omgevingsvergunning te worden aangevraagd voorafgaand aan de kap.

6. LITERATUURLIJST EN WEBSITES

Beleidsregels ten behoeve van de passieve soortenbescherming onder de Wet natuurbescherming in Limburg. Provinciaal blad, 6 december 2017.

Buggenum H.J.M. van, R.P.G. Geraeds & A.J.W. Lenders, 2009. Herpetofauna van Limburg. Verspreiding en ecologie van amfibieën en reptielen in de periode 1980 - 2008. Stichting Natuurpublicaties Limburg, Maastricht.

Bureau Meervelt, 2023. Brief inspectie verblijfplaats Watervleermuis Sittard.

Europese Gemeenschappen, Richtlijn no. 79-409 inzake het behoud van de Vogelstand. Brussel, 1979.

Europese Gemeenschappen, Richtlijn no. 92-43 inzake de instandhouding van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna. Brussel, 1992.

Huizenga C.E., R.W. Akkermans, J.C. Buys, J. van der Coelen, H. Morelissen & L.S.G.M. Verheggen, 2010. Zoogdieren van Limburg, verspreiding en ecologie in de periode 1980 - 2007. Stichting Natuurpublicaties Limburg, Maastricht.

Jansen, E.A., H.G.J.A. Limpens & W.G. Overman, 2011. De vleermuisfuncties van de Keutelbeek in Sittard en opties voor mitigatie en compensatie voor een gedeeltelijke ontkluising - definitieve rapportage. Rapport 2011.45. Zoogdiervereniging, Nijmegen.

Lange R., P. Twist, A. van Winden & A. van Diepenbeek, 1994. Zoogdieren van West-Europa. Stichting Uitgeverij van de KNNV, VZZ i.s.m. Vereniging Natuurmonumenten, 1994.

Pakbier F., 2019. Notitie Monitoring vleermuisvoorzieningen Ligne Sittard. In het kader van de Wet natuurbescherming. CONCEPT Rapport NO19291-022, Regelink Ecologie & Landschap, Wageningen.

Schillemans M.J. & H.J.G.A. Limpens, 2014. Activiteitenplan ontkluising Keutelbeek. Zoogdiervereniging.

www.limburg.nl

www.natuurgegevenslimburg.nl

www.waarneming.nl

Bijlage 1 Nationaal beleid en wettelijke kaders

Voor de bescherming van natuurgebieden en flora en fauna in Nederland zijn de belangrijkste kaders:

1. de Nationale Omgevingsvisie (NOVI)
2. de Omgevingswet
3. Het besluit activiteiten leefomgeving – hoofdstuk 11
4. De Omgevingsverordening Limburg
5. De Beleidsregel passieve soortenbescherming Limburg

In deze bijlage worden in grote lijnen deze kaders uiteengezet. Hieraan kunnen geen rechten worden verbonden, de officiële (wets)teksten zijn leidend.

1. DE NATIONALE OMGEVINGSVISIE

De Nationale Omgevingsvisie (NOVI) is de langetermijnvisie van het Rijk op de toekomstige inrichting en ontwikkeling van de leefomgeving in Nederland. De NOVI richt zich op die ontwikkelingen waarin meerdere nationale belangen bij elkaar komen, en keuzes in samenhang moeten worden gemaakt tussen die nationale belangen. Er zijn vier prioriteiten vastgesteld:

1. Ruimte voor klimaatadaptatie en energietransitie
2. Duurzaam economisch groeipotentieel
3. Sterke en gezonde steden en regio's
4. Toekomstbestendige ontwikkeling van het landelijk gebied.

Onder prioriteit 4 zijn o.a. de volgende instrumenten voorhanden:

- Nationaal Programma Landelijk Gebied
- Grondwaterparagraaf
- Programma Natuur
- Programma Versterken Biodiversiteit
- Bossenstrategie
- Realisatieplan Visie Landbouw, Natuur en Voedsel
- Programma ONS Landschap
- Nationale parken

De instrumenten van de NOVI vullen elkaar aan en zijn gezamenlijk nodig om de beleidsdoelen te kunnen bereiken. Een deel van deze bijdrage bestaat uit de regels die zijn opgenomen in de vier Algemene Maatregel van Bestuur (AMvB's) onder de Omgevingswet.

2. DE OMGEVINGSWET

Op 1 januari 2024 is de Omgevingswet in werking getreden. *Deze wet is, met het oog op duurzame ontwikkeling, de woonbaarheid van het land en de bescherming en verbetering van het leefmilieu, gericht op het in onderlinge samenhang:*

- a. bereiken en instandhouden van een veilige en gezonde fysiek leefomgeving en een goede omgevingskwaliteit, ook vanwege de intrinsieke waarden van de natuur, en*
- b. doelmatig beheren, gebruiken en ontwikkelen van de fysieke leefomgeving ter vervulling van maatschappelijke behoeften.*

Omgevingsvisies beschrijven de hoofdlijnen van de kwaliteit van de fysieke leefomgeving/voorgenomen ontwikkeling, gebruik en beheer/hoofdzaken. Deze visies worden op het niveau van Rijk, Provincie en Gemeente opgesteld. Ook kunnen programma's worden opgesteld. Zo stellen Rijk en GS Natura 2000 beheerplannen vast en stelt het Rijk een programma voor stikstof vast.

Bij algemene AMvB worden (o.a.) regels gesteld over:

- Natura 2000 activiteiten en activiteiten met mogelijke verstrekkende of significant verstorende gevolgen voor een Natura 2000-gebied of bijzonder nationaal natuurgebied.
- Het vellen en beheren van houtopstanden.
- Flora en fauna-activiteiten.

In hoofdstuk 5 van de Omgevingswet worden verbodsbepalingen genoemd ten aanzien van Natura 2000-gebieden en flora en fauna:

Artikel 5.1 Het is verboden zonder omgevingsvergunning de volgende activiteiten te verrichten:

- Een Natura 2000 activiteit*, tenzij het gaat om een bij AMvB aangewezen geval.
- Een flora- en fauna activiteit** voor zover het gaat om een bij AMvB aangewezen geval.

*Natura 2000-activiteit: Activiteit, inhoudende het realiseren van een project dat niet direct verband houdt met of nodig is voor het beheer van een Natura 2000-gebied, maar afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten significante gevolgen kan hebben voor een Natura 2000-gebied.

**Flora- en fauna-activiteit: Activiteit met mogelijke gevolgen voor van nature in het wild levende dieren of planten.

Daarbij kunnen gevallen aangewezen worden waarin binnen bij die aanwijzing aangegeven grenzen, in het omgevingsplan, de waterschapsverordening of de omgevingsverordening van de aanwijzing worden afgewezen. Dit kan ook via Ministeriele regeling of via programma.

Artikel 5.5 Het is verboden te handelen in strijd met een voorschrift van de omgevingsvergunning voor o.a. een flora- en fauna activiteit, Natura 2000 activiteit.

De Omgevingswet steunt op vier pijlers, de vier AMvB's:

1. Het besluit activiteiten leefomgeving (Bal)
2. Het besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl)
3. Het besluit Kwaliteit leefomgeving (Bkl)
4. Het Omgevingsbesluit

Voor het beoordelen van mogelijke effecten op Natura 2000 en flora en fauna is het besluit activiteiten leefomgeving van belang. Hoofdstuk 11 van dit besluit gaat over activiteiten die de natuur betreffen.

3 HET BESLUIT ACTIVITEITEN LEEFOMGEVING (Bal)

NATURA 2000 - Bal

Afdeling 11.1 gaat over activiteiten met mogelijke verslechterende of significante versturende gevolgen voor Natura 2000-gebieden of bijzondere nationale natuurgebieden. GS is meestal bevoegd gezag, soms is dit de Minister voor Natuur en Stikstof (bijvoorbeeld voor een Natura 2000-activiteit van nationaal belang).

In artikel 11.6 is een specifieke zorgplicht opgenomen voor Natura 2000

1 Degene die een activiteit als bedoeld in artikel 11.1, eerste lid, verricht en weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat die activiteit nadelige gevolgen kan hebben voor het belang, bedoeld in artikel 11.2, is verplicht:

- a. alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van diegene kunnen worden gevraagd om die gevolgen te voorkomen;
- b. voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen: die gevolgen zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken; en
- c. als die gevolgen onvoldoende kunnen worden beperkt: die activiteit achterwege te laten voor zover dat redelijkerwijs van diegene kan worden gevraagd.

2 De plicht, bedoeld in het eerste lid, houdt in ieder geval in dat:

- a. voorafgaand aan het verrichten van activiteiten in, of in de directe nabijheid van een Natura 2000-gebied of een bijzonder nationaal natuurgebied kennis wordt genomen van de informatie in het aanwijzingsbesluit van het gebied over de leefgebieden voor vogelsoorten, natuurlijke habitats en habitats van soorten waarvoor het gebied is aangewezen en de daarvoor geldende instandhoudingsdoelstellingen;
- b. wordt nagegaan of op voorhand op grond van objectieve gegevens verslechterende of significant versturende gevolgen kunnen worden uitgesloten;
- c. als die gevolgen niet kunnen worden uitgesloten: wordt nagegaan welke gevolgen de activiteit kan hebben voor de leefgebieden, natuurlijke habitats en habitats van soorten, gelet op de instandhoudingsdoelstellingen;
- d. alle passende preventieve maatregelen worden getroffen om verslechterende of significant versturende gevolgen, gelet op de instandhoudingsdoelstellingen, voor het betrokken gebied te voorkomen;
- e. tijdens en na het verrichten van de activiteit wordt nagegaan of de getroffen maatregelen de beoogde effecten hebben; en
- f. het verrichten van de activiteit wordt gestaakt, of, als staken van de activiteit redelijkerwijs niet meer mogelijk is, passende herstelmaatregelen worden getroffen als zich, ondanks de getroffen maatregelen, verslechterende of significant versturende gevolgen voordoen voor de leefgebieden, natuurlijke habitats of habitats van soorten waarvoor het gebied is aangewezen.

Maatwerkregels kunnen in de omgevingsverordening gesteld worden met het oog op natuurbescherming, behalve over een activiteit waarvoor minister voor Natuur en Stikstof een bevoegdheid heeft.

In artikel 11.18 tot en met 11.19 worden vergunningvrije gevallen aangewezen. Dit kan alleen maar als:

- a. op voorhand op grond van objectieve gegevens met zekerheid kan worden uitgesloten dat die activiteit afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten significante gevolgen voor een Natura 2000-gebied kan hebben;
- b. een passende beoordeling als bedoeld in artikel 8.74b van het Besluit kwaliteit leefomgeving is uitgevoerd, waaruit de zekerheid is verkregen dat die activiteit de natuurlijke kenmerken van het Natura 2000-gebied niet zal aantasten; of
- c. voor zover het een aanwijzing in een omgevingsverordening of ministeriële regeling betreft: de activiteit, met inachtneming van artikel 8.74b, tweede en derde lid, van het Besluit kwaliteit leefomgeving, kan worden gerechtvaardigd op grond van dwingende redenen van groot openbaar belang, het ontbreken van alternatieve oplossingen en het treffen van compenserende maatregelen die waarborgen dat de algehele samenhang van Natura 2000 bewaard blijft.

FLORA EN FAUNA - Ba

Afdeling 11.2 gaat over activiteiten met betrekking tot dieren of planten in het wild.

Ook hier geldt een specifieke zorgplicht:

1 Degene die een flora- en fauna-activiteit of een activiteit als bedoeld in artikel 11.22, eerste lid, onder b tot en met g, verricht en weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat die activiteit nadelige gevolgen kan hebben voor de belangen, bedoeld in artikel 11.23, is verplicht:

- a. alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van diegene kunnen worden gevraagd om die gevolgen te voorkomen;
- b. voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen: die gevolgen zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken; en
- c. als die gevolgen onvoldoende kunnen worden beperkt: die activiteit achterwege te laten voor zover dat redelijkerwijs van diegene kan worden gevraagd.

2 Voor flora- en fauna-activiteiten houdt deze plicht in ieder geval in dat:

a. voorafgaand aan het verrichten van de activiteit wordt nagegaan of er aanwijzingen zijn van de aanwezigheid op de locatie waar de activiteit wordt verricht of in de directe nabijheid van die locatie van:

- 1°. van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten, genoemd in bijlage I bij de Vogelrichtlijn, en niet in die bijlage genoemde, geregeld in Nederland voorkomende trekvogelsoorten als bedoeld in artikel 4, tweede lid, van die richtlijn;
- 2°. van nature in Nederland in het wild levende dieren of planten van soorten, genoemd in de bijlagen II, IV en V bij de Habitatrichtlijn;
- 3°. dieren of planten van soorten, genoemd in bijlage IX of in de rode lijsten, bedoeld in artikel 2.19, vijfde lid, onder a, onder 3°, van de wet; en
- 4°. voor die soorten belangrijke leefgebieden of natuurlijke habitats;

b. als deze aanwijzingen er zijn: wordt vastgesteld of op voorhand op grond van objectieve gegevens nadelige gevolgen kunnen worden uitgesloten voor dieren van die soorten, hun nesten, hun foerageerplaatsen, hun voortplantingsplaatsen, hun rustplaatsen en hun eieren, of voor planten van die soorten;

c. als die gevolgen niet kunnen worden uitgesloten: wordt nagegaan welke gevolgen de activiteit kan hebben voor dieren van die soorten, hun nesten, hun foerageerplaatsen, hun voortplantingsplaatsen, hun rustplaatsen en hun eieren, of voor planten van die soorten;

d. alle passende preventieve maatregelen worden getroffen om die nadelige gevolgen te voorkomen;

e. tijdens en na het verrichten van de activiteit wordt nagegaan of de getroffen maatregelen de beoogde effecten hebben; en

f. het verrichten van de activiteit wordt gestaakt als de nadelige gevolgen toch niet worden voorkomen, of, als staken van de activiteit redelijkerwijs niet meer mogelijk is, passende herstelmaatregelen worden getroffen.

Artikel 11.28 gaat over het voorkomen onnodig lijden van dieren: Eenieder die een in het wild levend dier doodt of vangt, voorkomt dat het dier onnodig lijdt.

Vogelrichtlijnsoorten (Vogelrichtlijn, bijlage I)

Het is verboden zonder omgevingsvergunning:

- Vogels opzettelijk te doden of te vangen
- Nesten en rustplaatsen opzettelijk te vernielen of te beschadigen of eieren weg te nemen
- Vogels opzettelijk te storen

Het verbod op het opzettelijk storen van vogels, bedoeld in het eerste lid, onder d, geldt niet, als het storen niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de vogelsoort.

Op dit verbod zijn uitzonderingen en er zijn vergunningvrije gevallen aangewezen zoals bijvoorbeeld voor schadeveroorzakende soorten.

Habitatrichtlijnsoorten (Habitatrichtlijn, bijlage IV)

Het is verboden zonder omgevingsvergunning:

- Dieren opzettelijk te doden of te vangen
- Dieren opzettelijk te verstoren
- Opzettelijk eieren te vernielen of te rapen
- Voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen
- Standplaatsen van planten te vernielen of planten te plukken

Ook bij dit verbod zijn vergunningvrije gevallen aangewezen.

Andere soorten (Bal, bijlage IX)

Het is verboden zonder omgevingsvergunning:

- Dieren opzettelijk te doden of te vangen
- Vaste voortplantingsplaatsen, rustplaatsen of eieren van deze dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen
- Standplaatsen van planten te vernielen of planten te plukken

Bosmuis, Huisspitsmuis en Veldmuis zijn vrijgesteld voor zover deze zich in gebouwen of op erven bevinden.

Ook bij dit verbod zijn vergunningvrije gevallen aangewezen. Van belang zijn vooral de vrijstellingen die de provincie Limburg in de omgevingsverordening Limburg heeft opgenomen.

Er kunnen maatwerkregels opgesteld worden in de omgevingsverordening.

Onderstaande lijst betreft alleen relevante soorten voor Limburg (zeezoogdieren zijn niet opgenomen)

HABITATRICHTLIJN			
Zoogdieren			
Baardvleermuis	<i>Myotis mystacinus</i>	Kleine hoefijzerneus	<i>Rhinolophus hipposideros</i>
Bechstein's vleermuis	<i>Myotis bechsteini</i>	Laatvlieger	<i>Eptesicus serotinus</i>
Bever	<i>Castor fiber</i>	Lynx	<i>Lynx lynx</i>
Bosvleermuis	<i>Nyctalus leisleri</i>	Meervleermuis	<i>Myotis dasycneme</i>
Brandt's vleermuis	<i>Myotis brandtii</i>	Mopsvleermuis	<i>Barbastella barbastellus</i>
Bruinvis	<i>Phocoena phocoena</i>	Nathusius' vleermuis	<i>Pipistrellus nathusii</i>
Euraziatische lynx	<i>Lynx lynx</i>	Noordse woelmuis	<i>Microtus oeconomus</i>
Franjestaart	<i>Myotis nattereri</i>	Otter	<i>Lutra lutra</i>
Gewone dolfin	<i>Delphinus delphis</i>	Rosse vleermuis	<i>Nyctalus noctula</i>
Gewone dwergvleermuis	<i>Pipistrellus pipistrellus</i>	Tuimelaar	<i>Tursiops truncatus</i>
Gewone grootoorvleermuis	<i>Plecotus auritus</i>	Tweekleurige vleermuis	<i>Vespertilio murinus</i>
Hazelmuis	<i>Muscardinus avellanarius</i>	Vale vleermuis	<i>Myotis myotis</i>
Ingekorven vleermuis	<i>Myotis emarginatus</i>	Wilde kat	<i>Felis silvestris</i>
Kleine dwergvleermuis	<i>Pipistrellus pygmaeus</i>	Wolf	<i>Canis lupus</i>
Reptielen en amfibieën			
Boomkikker	<i>Hyla arborea</i>	Muurhagedis	<i>Podarcis muralis</i>
Geelbuikvuurpad	<i>Bombina variegata</i>	Poelkikker	<i>Rana lessonae</i>
Gladde slang	<i>Coronella austriacus</i>	Rugstreepdpad	<i>Bufo calamita</i>
Heikikker	<i>Rana arvalis</i>	Vroedmeesterpad	<i>Alytes obstreticans</i>
Kamsalamander	<i>Triturus cristatus</i>	Zandhagedis	<i>Lacerta agilis</i>
Knoflookpad	<i>Pelobates fuscus</i>		
Dagvlinders			
Donker pimperlblauwtje	<i>Maculinea nausithous</i>	Tijblauwtje	<i>Maculinea arion</i>
Grote vuurvinder	<i>Lycaena dispar</i>	Zilverstreephooibeestje	<i>Coenonympha hero</i>
Pimperlblauwtje	<i>Maculinea teleius</i>		
Nachtvlinders			

Teunisbloempijlstaart	<i>Proserpinus proserpina</i>		
Libellen			
Bronslibel	<i>Oxygastra curtisii</i>	Noordse winterjuffer	<i>Sympecma paedisca</i>
Gaffellibel	<i>Ophiogomphus cecilia</i>	Oostelijke witsnuitlibel	<i>Leucorrhinia</i>
Gevlekte witsnuitlibel	<i>Leucorrhinia pectoralis</i>	Rivierrombout	<i>Stylurus flavipes</i>
Groene glazenmaker	<i>Aeshna viridis</i>	Sierlijke witsnuitlibel	<i>Leucorrhinia caudalis</i>
Vissen			
Houting	<i>Conegonus oxyrrhynchus</i>	Steur	<i>Acipenser sturio</i>
Vaatplanten			
Drijvende waterweegbree	<i>Luronium natans</i>	Kruipend moerasscherm	<i>Apium repens</i>
Groenknoororchis	<i>Liparis loeselii</i>	Zomerschroeforchis	<i>Spiranthes aestivalis</i>
Kevers			
Brede geelrandwaterroofkever	<i>Dytiscus latissimus</i>	Heldenbok	<i>Cerambyx cerdo</i>
Gestreepte waterroofkever	<i>Graphoderus bilineatus</i>	Juchtleerkever	<i>Osmoderma eremita</i>
Vermiljoenkever	<i>Cucujus cinnaberinus</i>		
Weekdieren			
Bataafse stroommossel	<i>Unio crassus</i>	Platte schijfhoren	<i>Anisus vorticulus</i>

NATIONAAL			
Planten			
Blaasvaren	<i>Cystopteris fragilis</i>	Kleine wolfsmelk	<i>Euphorbia exigua</i>
Groensteel	<i>Asplenium viride</i>	Kluwenklokje	<i>Campanula glomerata</i>
Schubvaren	<i>Ceterach officinarum</i>	Knollathyrus	<i>Lathyrus linifolius</i>
Akkerboterbloem	<i>Ranunculus arvensis</i>	Knolspirea	<i>Filipendula vulgaris</i>
Akkerdoornzaad	<i>Torilis arvensis</i>	Korensla	<i>Arnoseris minima</i>
Akkerogentroost	<i>Odontites vernus</i>	Kranskarwij	<i>Carum verticillatum</i>
Beklierde ogentroost	<i>Euphrasia rostkoviana</i>	Kruiptijm	<i>Thymus praecox</i>
Berggamander	<i>Teucrium montanum</i>	Lange zonnedauw	<i>Drosera longifolia</i>
Bergnachtorchis	<i>Platanthera montana</i>	Liggende ereprijs	<i>Veronica prostrata</i>
Blauw guichelheil	<i>Anagallis arvensis</i>	Moerasgamander	<i>Teucrium scordium</i>
Bokkenorchis	<i>Himantoglossum hircinum</i>	Muurbloem	<i>Erysimum cheiri</i>
Bosboterbloem	<i>Ranunculus polyanthemus</i>	Naakte lathyrus	<i>Lathyrus aphaca</i>
Bosdravik	<i>Bromopsis ramosa</i>	Naaldenkervel	<i>Scandix pecten-veneris</i>
Brave hendrik	<i>Chenopodium bonus-henricus</i>	Pijlscheefkelk	<i>Arabis hirsuta</i>
Brede wolfsmelk	<i>Euphorbia platyphyllos</i>	Roggelelie	<i>Lilium bulbiferum</i>
Breed wollegras	<i>Eriophorum latifolium</i>	Rood peperboompje	<i>Daphne mezereum</i>
Bruinrode wespenorchis	<i>Epipactis atrorubens</i>	Rozenkransje	<i>Antennaria dioica</i>
Dennenorchis	<i>Goodyera repens</i>	Ruw parelzaad	<i>Lithospermum arvense</i>
Dreps	<i>Bromus secalinus</i>	Scherpkruid	<i>Asperugo procumbens</i>
Echte gamander	<i>Teucrium chamaedrys</i>	Schubzegge	<i>Carex lepidocarpa</i>
Franjegtiaan	<i>Gentianella ciliata</i>	Smalle raai	<i>Galeopsis angustifolia</i>
Geelgroene wespenorchis	<i>Epipactis muelleri</i>	Spits havikskruid	<i>Hieracium lactucella</i>
Geplooid vrouwenmantel	<i>Alchemilla subcrenata</i>	Steenbraam	<i>Rubus saxatilis</i>
Getande veldsla	<i>Valerianella dentata</i>	Stijve wolfsmelk	<i>Euphorbia stricta</i>
Gevlekt zonneroosje	<i>Tuberaria guttata</i>	Stofzaad	<i>Monotropa hypopitys</i>
Glad biggenkruid	<i>Hypochaeris glabra</i>	Tengere distel	<i>Carduus tenuiflorus</i>
Gladde zegge	<i>Carex laevigata</i>	Tengere veldmuur	<i>Minuartia hybrida</i>

Groene nachtorchis	<i>Coeloglossum viride</i>		Trosgamander	<i>Teucrium botrys</i>
Groot spiegelklokje	<i>Legousia speculum-veneris</i>		Veenbloembies	<i>Scheuchzeria palustris</i>
Grote bosaardbei	<i>Fragaria moschata</i>		Vliegenorchis	<i>Ophrys insectifera</i>
Grote leeuwenklauw	<i>Aphanes arvensis</i>		Vroege ereprijs	<i>Veronica praecox</i>
Honingorchis	<i>Herminium monorchis</i>		Wilde ridderspoor	<i>Consolida regalis</i>
Kalkboterbloem	<i>Ranunculus polyanthemus</i>		Wilde averuit	<i>Artemisia campestris</i>
Kalketrip	<i>Centaurea calcitrapa</i>		Wilde weit	<i>Melampyrum arvense</i>
Karhuizeranjer	<i>Dianthus carthusianorum</i>		Wolfskers	<i>Atropa bella-donna</i>
Karwijnsalie	<i>Selinum carvifolia</i>		Zandwolfsmelk	<i>Euphorbia seguieriana</i>
Kleine ereprijs	<i>Veronica verna</i>		Zinkviooltje	<i>Viola lutea subsp. calaminaria</i>
Kleine schorseneer	<i>Scorzonera humilis</i>		Zweedse kornoelje	<i>Cornus suecica</i>
Kevers				
Vliegend hert	<i>Lucanus cervus</i>			
Libellen				
Beekrombout	<i>Gomphus vulgatissimus</i>		Gewone bronlibel	<i>Cordulegaster boltonii</i>
Bosbeekjuffer	<i>Calopteryx virgo</i>		Hoogveenglanslibel	<i>Somatochlora arctica</i>
Donkere waterjuffer	<i>Coenagrion armatum</i>		Kempense heidelibel	<i>Sympetrum depressiusculum</i>
Gevlekte glanslibel	<i>Somatochlora flavomaculata</i>		Speerwaterjuffer	<i>Coenagrion hastulatum</i>
Dagvlinders				
Aardbeivlinder	<i>Pyrgus malvae</i>		Kleine heivlinder	<i>Hipparchia statilinus</i>
Bosparelmoervlinder	<i>Fabriciana adippe</i>		Kleine ijsvogelvlinder	<i>Limenitis camilla</i>
Bruin dikkopje	<i>Erynnis tages</i>		Kommavlinder	<i>Hesperia comma</i>
Bruine eikenpage	<i>Satyrum ilicis</i>		Sleedoorpage	<i>Thecla betulae</i>
Duinparelmoervlinder	<i>Fabriciana niobe</i>		Spiegeldikkopje	<i>Heteropterus morpheus</i>
Gentiaanblauwtje	<i>Maculinea alcon</i>		Veenbesblauwtje	<i>Agriades optilete</i>
Grote parelmoervlinder	<i>Speyeria aglaja</i>		Veenbesparelmoervlinder	<i>Boloria aquilonaris</i>
Grote vos	<i>Nymphalis polychloros</i>		Veenhooibeestje	<i>Coenonympha tullia</i>
Grote weerschijnvlinder	<i>Apatura iris</i>		Veldparelmoervlinder	<i>Melitaea cinxia</i>
Iepenpage	<i>Satyrum w-album</i>		Zilveren maan	<i>Boloria selene</i>
Kreeftachtigen				
Europese rivierkreeft	<i>Astacus astacus</i>			
Vissen				
Beekdonderpad	<i>Cottus rhenanus</i>		Gestippelde alver	<i>Alburnoides bipunctatus</i>
Beekprik	<i>Lampetra planeri</i>		Grote modderkruiper	<i>Misgurnus fossilis</i>
Elrits	<i>Phoxinus phoxinus</i>		Kwabaal	<i>Lota lota</i>
Amfibieën				
Alpenwatersalamander	<i>Mesotriton alpestris</i>		Meerkikker	<i>Rana ridibunda</i>
Bruine kikker	<i>Rana temporaria</i>		Middelste groene kikker	<i>Pelophylax kl. esculentus</i>
Gewone pad	<i>Bufo bufo</i>		Vinpootsalamander	<i>Lissotriton helveticus</i>
Kleine watersalamander	<i>Lissotriton vulgaris</i>		Vuursalamander	<i>Salamandra salamandra</i>
Reptielen				
Adder	<i>Vipera berus ssp. berus</i>		Levendbarende hagedis	<i>Zootoca vivipara</i>
Hazelworm	<i>Anguis fragilis</i>		Ringslang	<i>Natrix natrix</i>
Zoogdieren				
Aardmuis	<i>Microtus agrestis</i>		Konijn	<i>Oryctolagus cuniculus</i>
Boommarter	<i>Martes martes</i>		Molmuis	<i>Arvicola scherman</i>
Bosmuis	<i>Apodemus sylvaticus</i>		Ondergrondse woelmuis	<i>Pitymys subterraneus</i>

Bunzing	<i>Mustela putorius</i>		Ree	<i>Capreolus capreolus</i>
Damhert	<i>Dama dama</i>		Rosse woelmuis	<i>Clethrionomys glareolus</i>
Das	<i>Meles meles</i>		Steenmarter	<i>Martes foina</i>
Dwergmuis	<i>Micromys minutus</i>		Tweekleurige bosspitsmuis	<i>Sorex coronatus</i>
Dwergspitsmuis	<i>Sorex minutus</i>		Veldmuis	<i>Microtus arvalis</i>
Edelhert	<i>Cervus elaphus</i>		Veldspitsmuis	<i>Crocidura leucodon</i>
Eekhoorn	<i>Sciurus vulgaris</i>		Vos	<i>Vulpes vulpes</i>
Egel	<i>Erinaceus europeus</i>		Waterspitsmuis	<i>Neomys fodiens</i>
Eikelmuis	<i>Elomys quercinus</i>		Wezel	<i>Mustela nivalis</i>
Gewone bosspitsmuis	<i>Sorex araneus</i>		Wild zwijn	<i>Sus scrofa</i>
Grote bosmuis	<i>Apodemus flavicollis</i>		Woelrat	<i>Arvicola terrestris</i>
Haas	<i>Lepus europeus</i>			
Hermelijn	<i>Mustela erminea</i>			
Huisspitsmuis	<i>Crocidura russula</i>			

HOUTOPSTANDEN

Afdeling 11.3 gaat over activiteiten die houtopstanden, hout en houtproducten betreffen.

De afdeling gaat niet over:

- a. houtopstanden binnen de in het omgevingsplan aangewezen bebouwingscontour houtkap, bedoeld in artikel 5.165b van het Besluit kwaliteit leefomgeving;
- b. houtopstanden op erven of in tuinen;
- c. bomen en struiken die specifiek voor het oogsten van fruit, noten of vruchten worden geteeld;
- d. houtopstanden die windschermen om boomgaarden vormen;
- e. naaldbomen, kennelijk bedoeld om te dienen als kerstbomen, als deze niet ouder zijn dan 20 jaar;
- f. kweekgoed;
- g. uit populieren of wilgen bestaande:
 - 1°. wegbeplantingen;
 - 2°. beplantingen langs waterwegen; en
 - 3°. eenrijige beplantingen langs landbouwgronden;
- h. het dunnen van een houtopstand voor de bevordering van de groei van de overblijvende houtopstand;
- i. it populieren, wilgen, essen of elzen bestaande beplantingen die kennelijk zijn bedoeld voor de productie van houtige biomassa, als zij:
 - 1°. ten minste eens per 10 jaar worden geoogst;
 - 2°. bestaan uit minstens 10.000 stoven per ha per beplantingseenheid, die bestaat uit aaneengesloten beplanting die niet wordt doorsneden door onbeplante stroken breder dan 2 m; en
 - 3°. zijn aangelegd na 1 januari 2013; en
- j. houtopstanden die een kleinere oppervlakte grond beslaan dan 10 a, of bestaan uit een rijbeplanting die 20 of minder bomen omvat, gerekend over het totaal aantal rijen.

Bevoegd gezag is meestal GS, in andere gevallen de Minister voor Natuur en Stikstof.

Ook voor houtopstanden geldt een specifieke zorgplicht:

Degene die een activiteit als bedoeld in artikel 11.111, eerste lid, verricht en weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat die activiteit nadelige gevolgen kan hebben voor de belangen, bedoeld in artikel 11.112 (hier valt ook natuurbescherming onder!), is verplicht:

- a. alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van diegene kunnen worden gevraagd om die gevolgen te voorkomen;
- b. voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen: die gevolgen zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken; en

c. als die gevolgen onvoldoende kunnen worden beperkt: die activiteit achterwege te laten voor zover dat redelijkerwijs van diegene kan worden gevraagd.

Artikel 11.126 gaat over de melding vellen houtopstanden.

1 Het is verboden een houtopstand geheel of gedeeltelijk te vellen zonder dit ten minste vier weken maar niet eerder dan een jaar voor het begin daarvan te melden.

2 Dit artikel is niet van toepassing op het periodiek vellen van griend- of hakhout.

Artikel 11.127 gaat over de gegevens en bescheiden die nodig zijn bij vellen van de houtopstanden.

1 Als de minister het bevoegd gezag is waaraan een melding voor het geheel of gedeeltelijk vellen van een houtopstand, bedoeld in artikel 11.126, wordt gedaan, worden uiterlijk gelijktijdig met de melding de volgende gegevens en bescheiden verstrekt:

- a. de startdatum van de activiteit;
- b. een toelichting waarom het vellen van de houtopstand nodig is;
- c. de oppervlakte van de te kappen houtopstand in vierkante meters;
- d. een specificatie van:
 - 1°. het aantal te kappen bomen;
 - 2°. de soortaanduiding van de bomen; en
 - 3°. de leeftijd van de bomen;
- e. als sprake is van rijbeplanting: de onderlinge plantafstand in de rij in meters;
- f. een plan hoe aan de plicht tot herbeplanting, bedoeld in artikel 11.129, wordt voldaan met ten minste de volgende gegevens:
 - 1°. de oppervlakte van de herbeplante houtopstand in m²;
 - 2°. een specificatie van:
 - i. het aantal herbeplante bomen;
 - ii. de soortaanduiding van de herbeplante bomen; en
 - iii. de kwaliteit van de herbeplante bomen; en
 - 3°. een toelichting over geplande uitvoering van de herbeplanting; en
- g. als herbeplanting op andere grond dan de grond, bedoeld in artikel 11.129, eerste lid, gewenst is:
 - 1°. een afschrift van een gesteld maatwerkvoorschrift als bedoeld in artikel 11.130; of
 - 2°. een afschrift van een aanvraag om een maatwerkvoorschrift als bedoeld in artikel 11.130.

2. Ten minste vier weken voor de gegevens en bescheiden, bedoeld in het eerste lid, wijzigen, worden de gewijzigde gegevens en bescheiden verstrekt aan het bevoegd gezag.

Er kan een maatwerkvoorschrift gelden.

4. OMGEVINGSVERORDENING LIMBURG

In hoofdstuk 8 van de omgevingsverordening wordt ingegaan op Natura 2000-gebieden (gereserveerd).

In hoofdstuk 9 van de omgevingsverordening Limburg wordt ingegaan op flora en fauna.

Het hoofdstuk gaat in op de volgende hier niet nader toegelichte zaken:

- Faunabeheer en – beheerplannen, wildbeheereenheden,
- De benodigde gegevens, termijnen, eisen aan herbepanting etc. bij velling van houtopstanden,
- Het bestrijden van schadeveroorzakende dieren,
- Het doden van wilde zwijnen door drijven,
- Het veiligstellen van amfibieën tegen het verkeer,
- Het beschermen van vogels tegen landbouwwerkzaamheden,
- Vrijstellingen voor onderzoek en onderwijs
- Faunaschade

Hier wordt wel nader toegelicht:

- Het vangen van dieren bij ruimtelijke ontwikkelingen, beheer of onderhoud.

Artikel 9.23 gaat over vrijstellingen bij ruimtelijke ontwikkelingen en bestendig beheer of onderhoud.

Het verbod, bedoeld in artikel 11.58, vijfde lid, onderdeel a en b, van het Besluit activiteiten leefomgeving, geldt niet voor het vangen en vernielen of beschadigen van de vaste voortplantings- of rustplaatsen van de soorten, genoemd in Bijlage X bij deze verordening, als wordt voldaan aan de volgende criteria:

a. de activiteit is nodig:

1. in het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden, daaronder begrepen het daarop volgende gebruik van het ingerichte of ontwikkelde gebied;
2. in het kader van bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of bosbouw;
3. in het kader van bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer; of
4. in het kader van bestendig beheer of onderhoud van de landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied;

b. het vangen van de dieren vindt alleen plaats met behulp van schepnetten, schermen, vangemmers, vangkooien en kastvallen;

c. er wordt alleen overgegaan tot vangen van de dieren, als het niet redelijkerwijs mogelijk is om de dieren te verdrijven van de locatie waar de werkzaamheden plaatsvinden;

d. De vrijstellingen gelden alleen voor de periode die in Bijlage X is genoemd bij de betreffende soort;

e. Gevangen dieren worden direct na de vangst weer in de directe omgeving vrijgelaten.

Bijlage X Perioden vrijstelling vangstverbod beschermde diersoorten

Perioden vrijstelling vangstverbod beschermde diersoorten

Nederlandse Naam	periode
bruine kikker	gehele jaar
gewone pad	gehele jaar
kleine watersalamander	gehele jaar
meerkikker	gehele jaar
middelste groene kikker	gehele jaar
hazelworm	juli, augustus en september
levendbarende hagedis	15 augustus tot en met 15 oktober
aardmuis	gehele jaar
bosmuis	gehele jaar
bunzing	gehele jaar
dwergmuis	gehele jaar
dwergpspitsmuis	gehele jaar
eekhoorn	maart, april en juli tot en met november
egel	gehele jaar
gewone bosspitsmuis	gehele jaar
haas	gehele jaar
hermelijnc	gehele jaar
huisspitsmuis	gehele jaar
konijn	gehele jaar
molmuis	gehele jaar
ondergrondse woelmuis	gehele jaar
ree	gehele jaar
rosse woelmuis	gehele jaar
steenmarter	van 15 augustus tot en met februari
tweekleurige bosspitsmuis	gehele jaar
veldmuis	gehele jaar
vos	gehele jaar
wezel	gehele jaar
woelrat	gehele jaar

5. BELEIDSREGELS T.B.V. DE PASSIEVE SOORTENBESCHERMING ONDER DE WET NATUURBESCHERMING IN LIMBURG

De beleidsregel is (in terminologie) nog niet aangepast aan de nieuwe omgevingswet maar is nog wel van toepassing.

In de beleidsregels wordt uitleg gegeven over de verbodsbepalingen, de indieningsvereisten voor een vergunningaanvraag enz.

In de beleidsregels is in bijlage 3 een lijst opgenomen met in Limburg jaarrond beschermde nesten van broedvogels. Deze lijst is hieronder opgenomen.

Tabel: Lijst jaarrond beschermde vogelnesten (Beleidsregel passieve soortenbescherming Limburg, 2017).

Soort	Categorie	Soort	Categorie	Soort	Categorie
Boerenzwaluw	2	Huiszwaluw	2	Roek	1
Boomvalk	3	Kerkuil	1	Slechtvalk	2
Bosuil	2	Oehoe	1	Steenuil	1
Gierzwaluw	2	Ooievaar	2	Torenvalk	3
Grote gele kwikstaart	2	Ransuil	3	Wespendief	3
Havik	3	Raaf	3	Zwarte wouw	3
Huismus	2	Rode wouw	3		

Categorie 1: Jaarrond gebruikte nesten (ook buiten broedseizoen gebruik van de nestplaats).

Categorie 2: Zeer plaatstrouwe broedvogels of soorten die afhankelijk zijn van bebouwing. Deze soorten broeden elk broedseizoen op dezelfde plaats en zijn daarin zeer conservatief. De fysieke voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar.

Categorie 3: Plaatstrouwe vogels die ieder jaar terugkeren naar specifiek nest omdat ze niet of nauwelijks in staat zijn om zelf een nest te bouwen. Deze soorten zijn niet in staat een geheel eigen nest te bouwen en maken gebruik van oude kraaiennesten of nesten waar zij eerder gebroed hebben. Of ze bouwen een nieuw nest op het oude nest van het voorgaande jaar en zijn extra kwetsbaar voor verstoring. Hier vallen ook roofvogels onder die zich sinds kort aan het vestigen zijn in de provincie waarvan de staat van instandhouding nog verre van gunstig van is.

Soorten waarbij getoetst moet worden of voldoende functioneel leefgebied aanwezig blijft

Voor de soorten in onderstaande tabel dient te worden vastgesteld dat er voldoende alternatieve leefomgeving in de omgeving aanwezig is voor de soort om zich te kunnen vestigen. In dat geval geldt geen jaarronde bescherming van het nest. Als er onvoldoende alternatieve leefomgeving aanwezig is, geldt wel een jaarronde bescherming.

Tabel 5: Soorten waarvan het nest jaarrond beschermd is als er onvoldoende alternatieve leefomgeving in de omgeving aanwezig is voor de soort om zich te kunnen vestigen. (Beleidsregels passieve soortenbescherming Limburg, 2017). Van de vet weergegeven soorten zijn territoria aangetroffen in of in de directe omgeving van het plangebied.

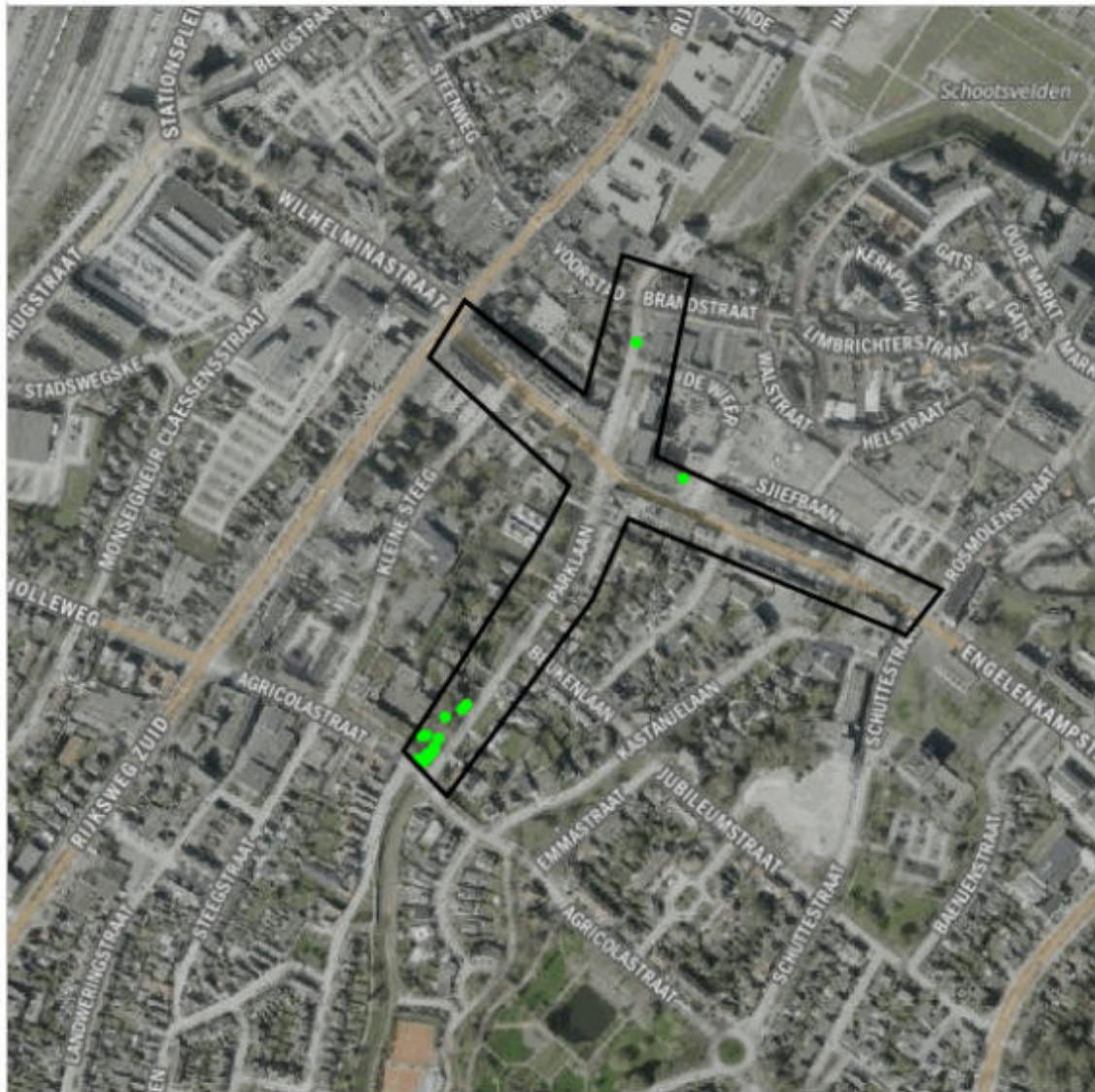
Bijeneter	Grauwe klauwier	Kwartelkoning	Roerdomp	Wulp
Blauwe reiger	Grutto	Oeverzwaluw	Sperwer	Zomertortel
Buizerd	IJsvogel	Paapje	Spotvogel	Zwarte specht
Draaihals	Kramsvogel	Ringmus	Visdief	

Categorie 4: Nesten van plaatstrouwe vogels die over voldoende flexibiliteit beschikken om zich elders te vestigen indien de nestplaats verloren gaat. Ze zijn dusdanig kwetsbaar dat de functionaliteit niet in het geding mag komen. Indien de omgeving van de bekende nestplaats vernietigd wordt moet worden bepaald of er voldoende functionaliteit behouden blijft.

Nesten van andere soorten zijn buiten het gebruik voor de voortplanting niet beschermd. Voor kunstmatige nestgelegenheid geldt dat deze verplaatst mogen worden als de functionaliteit effectief behouden blijft ondanks de verplaatsing.

NDDF Ligne Sittard

Beschermde soorten

16 records

● Middelpunt < 1km²

● Middelpunt > 5km²

● Middelpunt 1km² - 5km²

■ Vlak

schaal 1 : 5000

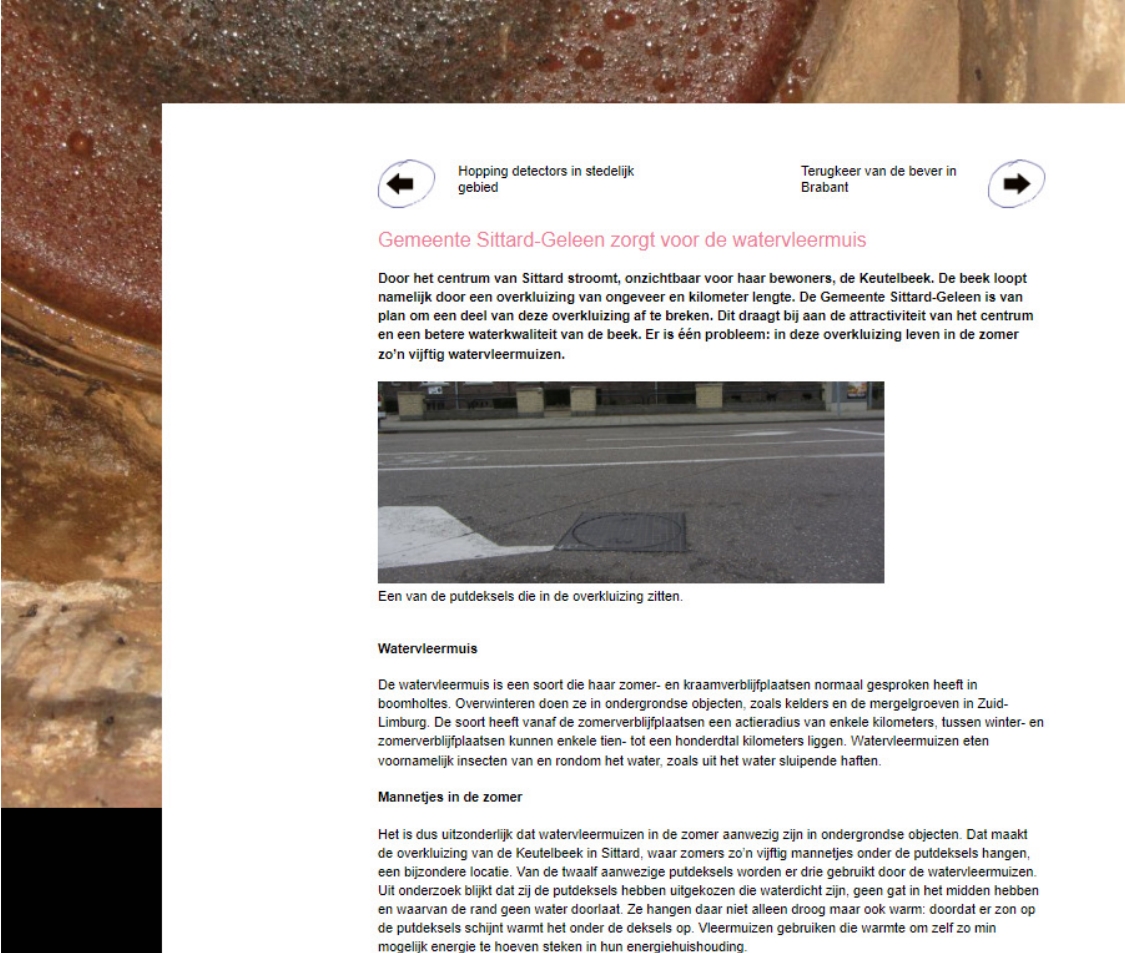
De NDDF is de meest omvangrijke landelijke informatiebron van verspreidingsgegevens en bevat betrouwbare waarnemingen van planten en dieren in Nederland. Nieuwe gegevens worden met regelmaat toegevoegd. Alle gegevens in de NDDF zijn door soortexperts gevalideerd. Nader (veld-)onderzoek kan noodzakelijk zijn om aanwezigheid van een soort te bevestigen of uit te sluiten.

Bijlage 3 Artikel realisatie bunker en ophangen vleermuiskasten

Uit Natuur in de Gemeente 2015

Platform
Natuur in de
Gemeente

HOME EDITIES OVER HET MAGAZINE

 Hopping detectors in stedelijk gebied

Terugkeer van de bever in Brabant

Gemeente Sittard-Geleen zorgt voor de watervleermuis

Door het centrum van Sittard stroomt, onzichtbaar voor haar bewoners, de Keutelbeek. De beek loopt namelijk door een overkluizing van ongeveer een kilometer lengte. De Gemeente Sittard-Geleen is van plan om een deel van deze overkluizing af te breken. Dit draagt bij aan de attractiviteit van het centrum en een betere waterkwaliteit van de beek. Er is één probleem: in deze overkluizing leven in de zomer zo'n vijftig watervleermuizen.

Een van de putdeksels die in de overkluizing zitten.

Watervleermuis

De watervleermuis is een soort die haar zomer- en kraamverblijfplaatsen normaal gesproken heeft in boomholtes. Overwinteren doen ze in ondergrondse objecten, zoals kelders en de mergelgroeven in Zuid-Limburg. De soort heeft vanaf de zomerverblijfplaatsen een actieradius van enkele kilometers, tussen winter- en zomerverblijfplaatsen kunnen enkele tien- tot een honderdtal kilometers liggen. Watervleermuizen eten voornamelijk insecten van en rondom het water, zoals uit het water sluipende haffen.

Mannetjes in de zomer

Het is dus uitzonderlijk dat watervleermuizen in de zomer aanwezig zijn in ondergrondse objecten. Dat maakt de overkluizing van de Keutelbeek in Sittard, waar zomers zo'n vijftig mannetjes onder de putdeksels hangen, een bijzondere locatie. Van de twaalf aanwezige putdeksels worden er drie gebruikt door de watervleermuizen. Uit onderzoek blijkt dat zij de putdeksels hebben uitgekozen die waterdicht zijn, geen gat in het midden hebben en waarvan de rand geen water doorlaat. Ze hangen daar niet alleen droog maar ook warm: doordat er zon op de putdeksels schijnt warmt het onder de deksels op. Vleermuizen gebruiken die warmte om zelf zo min mogelijk energie te hoeven steken in hun energiehuishouding.

Watervleermuizen in de overkluizing

Al in 2004 zijn in de overkluizing watervleermuizen aangetroffen. Toen de gemeente het plan opvatte om de overkluizing deels te slopen was dan ook meteen duidelijk dat ze op een goede manier rekening diende te houden met de aanwezige watervleermuizen.

projectleider van Gemeente Sittard-Geleen: "We hebben de Zoogdiervereniging onderzoek laten doen naar de periode van het jaar dat de watervleermuizen gebruik maken van de overkluizing, in welke aantallen ze aanwezig zijn en welke functie de overkluizing voor hen heeft." Dat leverde de informatie op dat de overkluizing alleen in de zomer gebruikt wordt door een grotere groep mannetjes, er worden geen jongen geboren; de overkluizing is daarmee geen kraamverblijfplaats.

Een groep watervleermuizen die onder een van de putdeksels zit in de overkluizing.

Te nemen maatregelen

De gemeente heeft naast de Zoogdiervereniging aan Regelink Ecologie & Landschap gevraagd mee te kijken om tot goede, functionele maatregelen te komen.

"Het was even zoeken naar goede maatregelen. We hebben enkele workshops met vleermuisexperts, cultuurtechnici en medewerkers van de gemeente moeten organiseren voor we eruit waren. De maatregelen die in eerste instantie door de vleermuisexperts waren voorgesteld bleken om diverse redenen niet mogelijk."

Vleermuiskasten en bunker maken project mogelijk

De workshops brachten uiteindelijk het gewenste resultaat: aardewerken vleermuiskasten en een bunker. De vleermuiskasten houden door hun materiaal lang warmte vast en zijn op de zuidzijde opgehangen. Om de vleermuiskasten is een constructie gemaakt zodat de vleermuizen onder de brug, op een donkere plek naar binnen kunnen vliegen.

Er is ook een bunker gebouwd. Deze bunker heeft een vergelijkbaar uiterlijk als de huidige overkluizing en hierin zijn zes putdeksels opgenomen. De bunker is direct vanaf het water toegankelijk. Door deze maatregelen is het waarschijnlijk dat de watervleermuizen bij het slopen van de overkluizing een goed alternatief vinden. Door deze maatregelen en de samenwerking tussen de verschillende disciplines cultuurtechniek en ecologie is het mogelijk geworden de overkluizing uit te voeren. Het Ministerie van Economische Zaken heeft ontheffing van de Flora- en faunawet verleend om het project uit te voeren.

Bouw van de vleermuisbunker.

RANOX natuuraannemer hangt de vleermuiskasten op.

Drie aardewerken vleermuiskasten hangen aan een brug.

Gewenning

Alle maatregelen zijn in het voorjaar van 2015 uitgevoerd. Tot eind 2015 is er een 'gewenningsperiode' ingesteld voor de vleermuizen. Daarna wordt begonnen met de sloop.

[Colofon](#) | [Kopij aandragen](#) | [Contact](#)

Terogroep
Platform Natuur in de Gemeente is
onderdeel van de Terogroep

 terogroep